

Quæstionum, Et Resolutionvm Legalium Libri Duo

Quæstionum, Et Resolutionum Legalium Libri Duo - Quorum Prior in duas Partes divisus, continet Resolutiones Beneficiales, Canonicas Et Regulares: Secundus Controversias Civiles determinat

Tonduti, Pierre François de

Lugduni, 1683

Cap. CXVIII. Quando collator ordinarius conferre possit beneficia jurispatronatus laicalis habenti pro se medietatem vocum. Quid si unus non habeat qualitatem sacerdotii ex fundatione requisitam. ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98367](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98367)

Quaest. & Resol. benefic. Cap. CXVIII. 209

gis quam solius libidinis explenda causa: hoc enim casu etiam libidinis effrenatum adest desiderium, dum attentatur nullum, & invalidum cum muliere conjugata (maximè verò affinitate juncta) conjugium: ut optimè explicat Sanch. de matrimon. dict. lib. 7. diff. 12. num. 49.

29 Cæterum easdem penas incurrit fautores, & auxiliares raptorum. Peguer. decis. 43. n. 12. Farin. d. quest. 145. n. 1. Item associantes, nisi igno- rantes, & casu fortuito id fecerint. Farin. ibidem, n. 35.

30 Ultima quaestio- nis resolutio pendet ex his quæ superius cap. 55. & 79. diximus: quibus addo, fuisse alias decisum per Rotam Romanam, quod si mulier alleget se metu inductam fuisse ad contrahendum matrimonium, quamvis hoc casu non detur possessorium marito, quia causa matrimonialis habet causam proprietatis annexam; & persona libera possideri non potest, si ab initio non consenserit; tamen talis possessio controversia terminari debet per sequestrum, seu depositum hujus mulieris: sicut alias sæpè causæ possessionis terminantur mediante sequestro. Ludov. decis. 351. n. 40. alias decis. 147. n. 28. part. 1. recent.

31 Et dictum sequestrum multò magis concedendum est, si mulier ipsa accusetur de adulterio, & raptu, cui ipsa consenserit, aut alio gravi delicto, adeo ut locus esset carcerationi: quia sæpius mulieres loco carceris reponuntur, & sequestrantur in Monasterio, aut alio loco, lite pendente, arbitrio judicis: ut notat Farin. de carcerib. & carcerat. q. 27. n. 52. & seqq.

CAPUT CXVIII.

Quando collator ordinarius conferre possit beneficia jurispatronatus laicalis, habenti pro se medietatem vocum. Quid si unus non habeat qualitatem Sacerdotii, ex fundatione requisitam. Quando sufficiat in beneficio Sacerdotali, provi- sum esse Sacerdotem habitu; an verò requiratur, quod sit actu celebrans, & ex quibus verbis hoc colligatur. De probatione jurispatronatus, dum inter ipsos Patronos contenditur. Patronus non potest variare, quamvis sit laicus, post institutionem; & dum admittitur varia- tio, illa debet fieri cumulativè. Vicarius Generalis sine speciali mandato, sicut etiam Vicarius Capituli, sede vacante, beneficia jurispatronatus conferre pos- sunt. Quando attendendus sit ultimus status, & observantia in provisionibus factis de beneficiis jurispatronatus: Et alia multa utilia ad materiam jurispa- tronatus exponuntur.

SUMMARIUM.

- 1 In beneficiis danda est manutentio illi, qui po- riora jura habet.
- 2 Provisio Apostolica ligat manus inferiorum colla- torum.
- 3 Preferendus est in dubio, qui est de familia, extraneo.
- 4 In dubio preferitur obtinens beneficium illi, qui beneficio destitutus est.
- 5 Vicarius Generalis non potest beneficia conferre

Tom. I. Pars I.

sine speciali mandato. Fallit ut infra, n. 35.
6 In beneficiis patronatus sufficit assensus Patroni, rum interveniens post collationem.

7 In beneficiis Sacerdotalibus, sufficit quod tempore collationis quis sit ad Sacerdotium capax, licet non sit actu Sacerdos: dummodo intra annum promoveri possit. Intellige ut num. 27. & seqq.

8 Attendi debet observantia, quando beneficium so- litum est concedi clericis non Sacerdotibus. In- tellige ut infra, num. 39.

9 Beneficium potest conferri non habenti qualitates ex fundatione requisitas, si interveniat consensus Patronorum: sed vide infra, num. 38.

10 Collatio facta per Ordinarios ad presentationem Patronorum, nulla est, si non interveniat edita, juxta formam cap. final. de elect. in 6. de quo tamen vide infra, num. 40.

11 Quasi possessio presentandi suffragatur quoad suc- cessorum Patronorum, & num. 18.

12 In patronatus in dubio presumitur hereditarium.

13 In patronatus est hereditarium, quando in funda- tione facta fuit mentio hereditum, & successorum.

14 Et quoties nulla facta est mentio descendendum, dicitur hereditarium.

15 Finita familia, in patronatus transiit ad heredes extraneos, nisi fundator fecisset taxativè men- tionem familie.

16 In iurepatronatus hereditario voces sunt com- putande in stirpes, & mille persone alicui succe- dentes, pro unica voce computantur.

17 Idem si iurepatronatus fuerit ab initio familiare, & postea deveniat ad extraneos: quia quoties in eo succeditur jure hereditario, voces computan- tur in stirpes.

18 In patronatus relictum Consulibus non dat jus presentandi Communitati; sed dumtaxat solis Consulibus.

19 Patronus laicus re non integra variare non potest, & quando res non dicatur integra.

20 In casibus in quibus Patronus laicus potest va- riare, per secundam presentationem non potest recedere à prima; sed variatio admittitur cum- ulative.

21 In presentatione cumulativa locus est gratificationi.

22 Gratificari non solum potest Episcopus hoc casu, sed etiam ejus Vicarius.

23 Quando ille qui presentatus fuit à medietate Pa- tronorum, obtinuit institutionem, perinde est ac si ab omnibus Patronis fuisset presentatus.

24 Per clausulam, dummodo alteri non fuerit jus quesitum, Papa non censetur voluisse derogare juri quesito per presentationem Patronorum.

25 Quando Sacerdotium de jure est annexum bene- ficio, sufficit quod provisorius sit Sacerdos habitus, & quod promoveatur intra annum.

26 Quando qualitas Sacerdotii fuit in fundatione adjecta verbo presentationis, veluti si dictum fuerit quod debeat presentari Sacerdos; tunc qualitas Sacerdotii debet adesse actu in proviso tempore quo fit presentatio.

27 Qualitas Sacerdotii debet intervenire actu, quan- do fundator usus est verbis negativis.

28 Eadem qualitas sacerdotii actualis requiritur, si fundator mandaverit quod presentatus debeat horis diurnis & nocturnis interesse, Ecclesia de- servire, & missas celebrare.

29 Presentatus à minori parte admittendus est, si sit actu Sacerdos, presentato à majori parte exclu- so, qui non habet hanc qualitatem, dum ex lege fundationis requiritur.

30 Quando

210 Petri Francisci de Tonduti Sanlegerij,

- 31 Quando major pars presentavit eum qui non habet qualitates requisitas, Ordinarius secundum multorum sententiam non potest instituere, nisi lapsa quadrimensi laicis Patronis dato.
Ius conferendi quando pertineat, vel non, iure devoluto, ad superiorem in beneficiis patronatus, ibidem.
 - 32 Patroni tenentur se informare de qualitatibus in presentando ex fundatione requisitis, nec fundationis ignorantiam allegare possunt.
 - 33 In iurepatronatus locus est iuri accrescendi: & si una pars presentaverit non idoneum, totum ius ad alios devolvitur.
 - 34 Quomodo sit verum illud, quod qui est de linea fundatoris ceteris est preferendus.
 - 35 Vicarius Generalis potest instituere in beneficiis patronatus, sine speciali commissione.
 - 36 Vicarius Capituli sede vacante potest conferre beneficia patronata.
 - 37 Si collatio fuerit facta non habenti qualitates ex fundatione requisitas, de consensu omnium Patronorum; hoc intelligitur pro unica vice, nec trahendum est in consequentiam.
 - 38 Non tamen derogari potest dictis qualitatibus ex fundatione requisitis, etiam cum consensu omnium Patronorum, ob prohibitionem expressam Concilii Tridentini.
 - 39 Observantia non suffragatur adversus qualitates expressas, & claras, requisitas ex fundatione, sed tantum in casu dubio.
 - 40 Edicta requiruntur in beneficiis iurispatronatus, juxta cap. fin. de elect. in 6. nisi tamen consuetudo sit in contrarium.
 - 41 Exceptio nullitatis institutionis ob non publicationem edictorum in beneficiis patronatus, iuxta cap. fin. de elect. in 6. non obstat in possessorio; sed ad petitorium est rejicienda.
- P**raetendebat provisorius Apostolicus se preferendum esse proviso ab Ordinario in prioratu, & secundaria, ac annexis; assertens se meliorem habere titulum: ideo preferendum, & sibi decernendum esse mandatum de manutendo, juxta decis. Guid. Pap. 71. Natta consil. 572. num. 13. & 16. Alex. consil. 88. num. 9. lib. 5. & consil. 110. num. 4. lib. 1. Abbas & Felin. in cap. licet causam, de probat. Tusch. littera I, conclus. 286. num. 23. Postius de manutendo observat. 71. num. 113. † Habere siquidem praetendebat consensum majoris partis Patronorum, cum provisione Apostolica, quae ligat manus inferiorum collatorum. Paris. de resignat. lib. 7. quaest. 11. num. 6. † Praeterea quia filius est unus ex patronis praesentis, & sic in dubio preferendus. Barbof. de Episcop. allegat. 72. num. 199. & 203. Burat. decis. 647. num. 16. & decis. 679. num. 12. † Item quia ipse beneficio destitutus, praefertur debet alteri, beneficium aliud obtinenti. Caesar de Grass. decis. 109. alias decis. 1. n. 9.
- 5 de iurepatron. † Praeterea non constabat de potestate Vicarii Generalis, qui beneficium contulerat; cum tamen Vicarius Generalis sine speciali mandato beneficia conferre non possit. Paris. de resignat. lib. 9. quaest. 7. num. 32. Garc. de beneficiis, part. 5. cap. 8. num. 181. † Assensus autem Patronorum sufficit, quamvis intervenerit post collationem. Paris. lib. 2. de resign. quaest. 4. num. 16.
 - 7 Nec obstat videbatur qualitas sacerdotis, quam habebat provisorius ab Ordinario: quia de jure in beneficiis sacerdotalibus sufficit quod quis sit sacerdos habitu, licet non actu; & quod intra annum pro-

moveri possit: cap. commissi 35. de elect. in 6. Paris. de resign. lib. 4. quaest. 8. num. 36. & 37. Seraph. de cis. 1328. num. 4. † Praeterea vero, quia ultima collatio facta fuerat non Presbytero, de consensu Patronorum: & sic ultimus actus, & observantia attendi debet in hac materia. Gratian. discept. forens. cap. 191. num. 13. † Maximè propter dictum patronorum consensum, qui sufficit ut Episcopus possit alterare qualitates in fundatione requisitas. Lambertin. de iurepatron. lib. 2. part. 1. in 5. quaest. princip. art. 6. num. 2.

Denique collatio facta per Ordinarium, nulla & invalida videbatur: cum non fuisset facta servata forma cap. fin. de elect. in 6. Videlicet non publicis edictis; quae tamen necessariò intervenire debebant. Licet enim text. in d. cap. fin. loquatur de electionibus, eadem tamen ratione procedere debet in praesentationibus, seu collationibus factis in vii praesentationis factae per Patronos. Gemin. in d. cap. fin. num. 17. in gloss. in verb. praesentatione. Ricc. de praxi iurispatronat. decis. 160.

His tamen non obstantibus, Dixi provisorium ab Ordinario preferendum esse. Non enim negari poterat quin beneficium istud esset de iurepatronatus Laicali, quod non solum ex confessione provisorii Apostolici probatur, necnon ex ipso fundationis instrumento: sed etiam ex ultima provisione facta in Legatione ad praesentationem Patronorum litterarum; per quam inter ipsos provisos probatur quilibet possessio juris praesentandi. Rota coram Durano decis. 200. num. 2. lib. 1. & coram Coccino decis. 86. num. 1. & decis. 469. num. 4. & 5. & decis. 515. 517. & 636. part. 4. divers. decis. 176. num. 1. 3. & 5. part. 1. recent. Marius Antonin. var. resol. lib. 1. resol. 53. 54. 55. resol. 60. num. 34. 40. & 42. Barbof. ad Concilium Trident. sess. 25. de reform. cap. 9. num. 77.

Secundo loco supponendum est, iurispatronatus de quo agitur, non esse familiare, seu gentilitium, sed hereditarium: cuius rei magnus est effectus, ut mox videbitur. † Quia in dubio praesumption est iurispatronatus esse hereditarium, & ad quoscunque haeredes transitorum, si non doceatur de contrariis. Rota decis. 707. num. 8. part. 1. & 756. num. 1. part. 1. recent. Peregr. consil. 27. num. 1. volum. 2. Dura. decis. 285. num. 7.

Sed in casu isto verba fundationis cum dicitur: quia reservatum fuerat iurispatronatus Concilio, & Procuratoribus Communitatis; necnon rebus fundatoribus, eorumque haeredibus, & locutionibus; quae verba denotant iurispatronatus hereditarium. Duran. loc. citat. num. 6. versio. & ratio magis inuncto num. 3. praemisso, in versio. tertio habetur in eodem instrumento. † Et generale est, ut iurispatronatus dicatur hereditarium, quoties nulla declaratione mentio facta est in ejus fundatione. Duran. decis. 122. num. 1. in fine, & num. 2. part. 1.

Sed omnis tollitur difficultas ex eo, quod illi qui modò praesentaverunt, sunt extranei; nec de nomine & familia fundatorum: non enim finitur iurispatronatus extincta familia, sed omnibus extraneis devolvitur ad haeredes extraneos, nisi limitaverit fundatum, & taxativè. Seraph. decis. 378. num. 1. & 8.

Tertio, hinc sequitur, voces inter duas haereditarias familias numerandas esse in stirpes, & non in capita. Clement. plures, cum ibi notat. de iurepatron. ab eo mille personae pro una reputantur. Duran. decis. 418. num. 12. Gratian. discept. 521. n. 14. † Idem dicendum est, quamvis iurispatronatus fuisset ab initio gentilitium, seu familiare; quia dum postea devenit ad extraneos.

Quaest. & Resol. benefic. Cap. CXVIII. 211

- neos, voces incipiunt computari in stirpes, & non in capita. Quod generaliter obtinet, quotiescumque succeditur in iurepatronatus, titulo hereditario: text. Glor. & DD. communiter in d. Clement. plures, de iurepatron. Roch. de Curte in tract. de iurepatron. in verb. ipse vel is a quo, num. 5. Lambertini in eodem tract. lib. 1. part. 2. quaest. 1. art. 5. num. 7. & sequentibus, & num. 16. Burat. decis. 647. num. 4.
- 18 Quamvis non est dubitandum de pertinentia iurepatronatus inter provisos, stante dicta quasi possessione praesentandi eorum, quibus Patroni moderni successerunt, ut supra dictum est, num. 11. Quibus addo Ludovici, decis. 417. num. 14. Rot. decis. 337. num. 3. part. 2. recent. & decis. 534. num. 5. part. 4. recent. tom. 3. Intelligendo tamen juxta decis. 37. num. 4. part. 6. recent. nempe ut hoc verum sit, nisi alii Patroni docerent de iure suo exclusivo juris praesentorum patronorum: quia praesumptio debet veritati cedere.
- 19 Quoad Consules vero, non potest dubitari quin eorum iurepatronatus ad ipsos uti Consules, non autem ad corpus Communitatis pertineat: ideo eorum voces & personae duntaxat sunt considerandae in hac materia praesentationis. Duran. decis. 130. num. 2. part. 1. & decis. 285. num. 124. Rot. decis. 574. num. 8. part. 1. divers.
- 20 Quinto advertendum est, quod licet unus ex Consulibus praesentationem fecisset in favorem provisi ab Ordinario, & post ejus institutionem legitime factam, Consul iste variasset; & una cum socio suo in Consulatu nominasset provisum Apostolicum; talis variatio nullius est effectus, tanquam facta re non integra, id est post Ordinarii collationem, cap. cum autem 24. cum ibi notat. de iurepatron. cap. quod autem 5. cod. tit. Barbof. de Episc. allegat. 72. num. 151. & sequentibus. Et in omnem eventum illa praesentatio censetur tantum cumulative facta, non recedendo a priori praesentatione, a qua sine justa causa rescindi non potest Patronus laicus. Barbof. ibidem, num. 158. Ricc. in prax. rer. fori Eccles. decis. 173. num. 109. & 110. cum ibi citat. Garc. de benefic. part. 5. cap. 9. num. 211. & 213. Et sic licet secunda praesentatio esset valida, tamen prima remaneret semper in suo robore, in favorem provisi ab Ordinario: & per consequens cum hic haberet medietatem vocum, potuit Ordinarius uti gratificatione. Barbof. de Episc. d. allegat. 72. num. 199. cui locus est etiam in casu variationis cumulativae, ut ibidem notat Barbof. & dictamque gratificationem non solum facere potest Episcopus, sed etiam ejus Vicarius. Ricc. in praxi rer. for. Eccles. d. decis. 218. ubi hoc confirmat allata Rotae Romanae decisione.
- 21 Facta autem dicta institutione per Ordinarium, in favorem habentis medietatem vocum, perinde est ac si ipse solus, & nullus alius fuisset praesentatus: d. Clement. plures, & ibi Vitalinus de iurepatron. Lambertini de iurepatron. lib. 2. part. 2. quaest. 9. art. 6.
- 22 Ergo proviso Apostolico obstat clausula, in Bullis apponi consueta, dummodo tempore data praesentium non fuerit alteri ins quatuor: quia Papa non censetur voluisse derogare juri quaesito per praesentationem. Rot. decis. 52. num. 3. part. 2. recent. Cavalier. decis. 231. num. 4.
- 23 Ex alio etiam capite excludendus est provisus Apostolicus; quia non erat actu Sacerdos; quae tamen qualitas ex fundatione requirebatur: inerat autem in proviso ab Ordinario. Quamvis enim dum qualitas sacerdotii requiritur ex dispositione legis, sufficiat illam inesse habitu, & non actu, cap. si quis, de praebend. in 6. cap. 2. de institut. in 6. Ferret.
- 24 consil. 305. ubi quod sufficit promoveri intra annum: tamen quando in dispositione hominis, qualitas Presbyteri fuit adjecta ipsi praesentationi, veluti dum fuit dictum, quod praesentetur Presbyter, vel sacerdos; tunc illa qualitas debet adesse actu, & non sufficit quod insit habitu solo, idque tempore praesentationis; quia qualitas adjuncta verbo, debet inesse tempore verbi: ut bene probat Rot. decis. 216. num. 1. part. 2. recent. & decis. 496. num. 2. & 5. eadem parte 2. cum aliis citatis per Burat. decis. 680. num. 2. juxta distinctionem Abbatis in cap. cum in cunctis, §. inferiora, de elect. num. 11. Idque maxime locum habet, quia fundator usus fuerat verbis negativis, dicens quod voluit praesentari Presbyterum, & non alium; & quod in casum praesentationis non Presbyteri, talis praesentatio sit nulla: ut fatetur Gratian. discept. forens. 133. num. 2. Quod confirmatur ex sequentibus verbis dictae fundationis, dum dicitur, quod secundarius, & sui successores teneantur & debeant interesse in dicta Ecclesia in horis diurnis & nocturnis, & eidem Ecclesiae deservire, missasque celebrare alternis vicibus cum Parocho: ex quo etiam actualis sacerdotii qualitatem, tempore praesentationis esse necessariam, decum fuit per Rotam part. 4. divers. decis. 570. num. 1. videantur tradita supra, cap. 31.
- 25 Quamvis igitur provisus Apostolicus esset praesentatus a majori parte Patronorum, & esset fundatoris consanguineus; tamen praesentatus a minori, & habens qualitates ex fundatione requisitas, illi praefereendus esset: Roch. de Curte de iurepatron. in verb. honorificum, quaest. 16. numer. 43. Burat. decis. 680. num. 1.
- 26 Sed hoc casu advertendum est, quod multi DD. existimant, quod quando major pars Patronorum indignum, aut non idoneum praesentavit, Ordinarius non debet confestim de beneficio patronato providere, sed expectare debet finem quadrimestris: ut per Lambertini. d. lib. 3. part. 3. quaest. 4. art. 5. numer. 1. & 2.
- 27 Item advertendum est, quod lite existente inter praesentatos, non poterat Ordinarius, etiam post quadrimestre providere jure devoluto, quamvis Patroni aliam praesentationem fecissent. Ricc. in praxi rer. for. Eccles. decis. 188. num. 191. Ludovici, decis. 94. num. 10. Rot. decis. 586. num. 6. part. 4. divers. in qua decisione singulariter explicantur casus, in quibus ob negligentiam Patronorum, jus conferendi pertinet, vel non pertinet ad Superiorem jure devoluto.
- 28 Quod si patroni allegare velint ignorantiam qualitatibus ex fundatione requisitarum, non sunt audiendi, cum de illis sese informare teneantur. Cavalier. dicta decis. 231. num. 3.
- 29 Cum igitur Patroni male, & contra legem fundatoris non idoneum praesentaverint; totum jus praesentandi pro illa vice devolutum est per jus accrescendi ad alios, qui idoneum praesentaverunt. Rip. in l. re continui, num. 234. in fin. ff. de legat. 1. Joan. Ant. Bellon de iure accresci. cap. 6. quaest. 48. num. 28. Cavalier. d. decis. 231. num. 2. Et ex his satis constat de meliori jure provisi ab Ordinario, adversus Apostolicum.
- 30 Neque obstant opposita in contrarium, & primo quod provisus Apostolicus est praefereendus, cum sit filius unius ex Patronis. Quia ultra quod non est de linea fundatoris, in quibus terminis DD. ex adverso citati loquuntur; obiectio procederet; si reliqua omnia essent aequalia, & provisus Apostolicus esset capax, & idoneus secundum legem fundatoris; quod

non concurrat in casu proposito, propter defectum Sacerdotii, de quo supra. In istis enim terminis, nempe data paritate, loquuntur DD. ut Barbol. *dist. alleg. 72. num. 202.* Roch. de Curte de *jur. patron. in verb. honorificum, quest. 18. num. 45.* Qui loquitur de duobus æque idoneis, quorum unus sit de sanguine fundatoris: sicuti Lambertin. *lib. 2. part. 3. quest. 5. art. 4.*

- 35 Non obstat secundò, quod opponitur, Vicarium Episcopi sine speciali mandato non habere facultatem beneficia conferendi. Quia posito quod de ea non constet, posset nihilominus Vicarius Generalis, nisi expresse ipsi prohibitum esset, præsentatum à patronis instituere. Barbol. de *Episcop. alleg. 54. num. 70.* ubi plures cum communi opinione allegat.
- 36 † Sicut videmus quod Vicarius Capituli sede vacante constitutus, licet beneficia Ecclesiastica conferre non possit, tamen potest præsentatum à Patronis instituere. Idem Barbol. de *Episcop. dist. alleg. 72. num. 183.* & in *tratt. de jure Ecclesiast. lib. 1. cap. 3. num. 95.*
- 37 Non obstat tertio observantia allegata præsentandi simplices clericos. Quia si non constet, nisi de unica præsentatione, hoc non sufficit: quia multi DD. tenent, derogari posse per Episcopum de consensu Patronorum qualitatibus ex fundatione requisitis, pro unica vice tantum; & ideo non est trahendum in consequentiam. Seraph. *decis. 871. num. 4.*
- 38 † Quanquam ex mente Concilii Tridentini, non posse foundationibus etiam pro unica vice Episcopum, quamvis Patroni consentiant, derogare, multis ostendat, & explicet Garc. de *benefic. part. 7. cap. 1. num. 112.* & seq. Rota *decis. 216. num. 4. part. 1. recent.* & *decis. 496. num. 9. part. 2. recent.*
- 39 Præterea Respondetur, locum quidem esse observantiae, quando verba foundationis sunt dubia; secus ubi sunt clara, prout talia esse superius comprobatum fuit: ut in nostro casu docet Lotter. de *re benefic. lib. 2. quest. 47. num. 31.* Rota *d. decis. 216. num. 4. part. 1. recent.* & *decis. 496. num. 9. part. 2. recent.* Præsertim quia potest esse, quod simplices clerici, qui beneficium illud obtinuerunt, fuerint à summo Pontifice dispensati, ut consideravit Rota *d. decis. 216. num. 9. in fine.*
- 40 Ultimò non obstat quod opponitur, collationem factam ab Ordinario de beneficio patronato, nullitatis vitio laborare, propter defectum publicationis edictorum, quæ requiruntur, juxta text. in *cap. finali de elect. lib. 6.* Quia Respondetur, dispositionem illius textus, quamvis ex rationis identitate extendatur etiam ad præsentationes, & collationes beneficiorum de *jur. patronatus* existentium; tamen locum non habere, quando adest consuetudo in contrarium: quæ consuetudo facile probari poterit in Dicecesi de qua agebatur, aliisque locis vicinioribus: quæ consuetudine probatà, institutio præsentati remanet valida, etiam non publicatis edictis. Lotter. de *re benefic. lib. 2. quest. 16. num. 20. 36. & 37.* Costa de *subsid. remed. 13. num. 3.* Marius Antonin. *lib. 1. variar. resol. cap. 108. num. 43. & 44.* † Qui
- 41 num. 43. dicit hanc exceptionem edictorum non publicatorum, respicere petitorum, & non esse admittendam in iudicio possessorio.

CAPUT CXIX.

De alienatione aut concessione in emphyteusim bonorum Ecclesie nondum incorporatorum: Et ex quibus probetur factam fuisse incorporationem. De validitate, aut nullitate pacti de renovando emphyteusim Ecclesie. De validitate transactionis factæ nomine Ecclesie, super hereditate delata quidem, sed litigiosa, & nondum plenè acquisita. Quando Prælatus possit bona in emphyteusim concedi solita, alteri concedere in præjudicium successoris, antequam facta fuerit devolutio: Et de vi, ac effectu investituræ abusivæ. Quomodo probetur bona solita esse alienari, vel in emphyteusim concedi. Quæ solita concedi, non tamen alienari possent, nisi ad utilitatem Ecclesie. Denique utrum lineâ finitâ, Prælatus propria auctoritate possit capere possessionem bonorum emphyteuticorum nomine sua Ecclesie.

S V M M A R I U M.

- 1 Bona Ecclesie nondum incorporata, alienari, vel in emphyteusim concedi possunt, sine solemnitatibus.
- 2 Pactum de renovando emphyteusim post lineam finitam, an & quando sit validum.
- 3 Ex quibus probetur bona fuisse incorporata Ecclesie.
- 4 Ecclesia potest transigere super hereditate delata, nondum tamen plenè acquisita, quatenus delat bona in manibus colligantur.
- 5 Renunciatio emphyteusim facta per Prælatum non subsistit, nisi post illius devolutionem.
- 6 Emphyteusim non potest concedi non competenti, ante ejus devolutionem, nisi prævia renunciatioe possessoris; & actuali missione in possessionem novi investiti.
- 7 Concessio in emphyteusim facta per Prælatum, non adstringit successorem, si ante devolutionem facta sit.
- 8 Investitura abusiva quæ dicitur; & quæ obligat successorem in Ecclesia.
- 9 In rebus solitis in feudum vel emphyteusim concedi, non valet investitura per Prælatum facta, quæ incipit habere robur tempore successoris eadem Ecclesia.
- 10 Investitura abusiva, vel verbalis, etiam si prætextu meritorum facta, non obligat successorem.
- 11 Gratia per prædecessorem in Ecclesia facta, consummata non fuerit, successorem non obligat.
- 12 Quæ sint necessaria ad hoc ut bona Ecclesie concedantur solita concedi in emphyteusim.
- 13 Tempus quadraginta annorum non sufficit, quo vis eo tempore bona fuerint possessa in emphyteusim: sed vera requiritur solemnitas præsentis non presumpta.